

Nerůstová čtenářská dílna
kdy: úterý 17. 9. 2024 v 18:30
kde: Tři Ocásci, Brno

Demokracie bez státu: příklady z kurdské Rojavy

čtení na téma demokracie a samosprávy

Třicetimilionová kurdská populace tvoří největší národ, který nedisponuje státem a rozléhá se na území Sýrie, Turecka, Íránu a Iráku. Do světového povědomí vstoupila kurdská armáda v druhé polovině desátých let pro své obří úspěchy v boji proti fundamentalistům z Islámského státu.

Blízkovýchodní Rojavě se navzdory vnějším válečným konfliktům daří prosazovat svobodnou a feministickou společnost, která se důsledně snaží osvobodit od tlaků, které na její obyvatelstvo vytváří stát, patriarchát a kapitál. Politický systém demokratického konfederalismu umožňuje svobodné spolužití této mnohaetnické a mnohanáboženské společnosti. Západní Kurdistán (inkluzivněji AANES) tvoří asi 2 miliony obyvatelstva na třetině území státu Sýrie. Oblast je unikátním příkladem přímé demokracie vzdorující diktátorským státům a fundamentalistickým teroristům z okolních zemí. Silná práva žen, důstojné pracovní podmínky a poměrně vysokou úroveň vzdělávání, zdravotnictví, bezúhonnosti, kvality života a ekologických opatření spoluumožňuje demokratický systém založený na inkluzivních místních radách a subsidiaritě.

Nebojte se přijít, i když nestihnete načíst všechno.

Neumíte anglicky, ale chcete se zúčastnit?

Přečtěte si bakalářskou práci [Politický systém Autonomní správy severní a východní Sýrie \(Rojavy\)](#) a wikipedické heslo [Rojava](#).

Základní zdroje (příprava zabere asi dvě hodiny):

- video: [How the Kurds became a key player in Syria's war \(5 minut\)](#): Krátké shrnutí nedávné historie Rojavy z doby, kdy byly kurdské vojákyně a vojáci nepostradatelnou spojeneckou silou pro porážku Islámského státu.
- video: [David Graeber - Syria, Anarchism and Visiting Rojava \(18 minut\)](#): Rozhovor s anarchistickým akademikem Davidem Graeberem, který líčí své dojmy z návštěvy Rojavy a vysvětluje dílčí principy jejího demokratického systému.
- video: [The Communes of Rojava: A Model In Societal Self Direction \(43 minut\)](#): overvoice nekritický dokument, který ale skvěle a podrobně popisuje jednotlivé oblasti demokratického konfederalismu a především jeho žitou praxi v Rojavě.
- text: [Hope and Contradictions: My Year in Rojava \(18 stran\)](#): aktuální text o dění v Rojavě s kritickým zhodnocení současného stavu samosprávy.
- text: [Politický systém Autonomní správy severní a východní Sýrie \(Rojavy\) \(libovolně\)](#): za pozornost stojí také tato česká bakalářská práce, kde je možné si přečíst o dílčích aspektech rojavského politického systému.

Zkuste si při čtení textů zodpovědět následující otázky:

- Je něco, co vás na systému správy v Rojavě pozitivně zaujalo, nebo negativně překvapilo?
- Jaké vnímáte výhody a nevýhody takového způsobu organizace?

- Přejde vám něco z praxe rojavské samosprávy a demokratického konfederalismu zajímavé pro státní správu a samosprávu v Česku?

Rozšiřující zdroje:

- [Rojava: An Island of Peace in Shark Infested Waters](#): analytický text
- [Rojava's economics and the future of the revolution](#): primárně o organizaci hospodářství, spíše jednostranné, ale kritické.
- playlist: [Emergency Committee for Rojava: Video Resources on Rojava](#)
- wikipedické heslo: [Autonomous Administration of North and East Syria \(Rojava\)](#)
- odborný text: [Democratic Confederalist Approaches to Addressing Patriarchal Violence Within the Justice System](#)
- knihy a publikace:
  - [Beyond the frontlines: The building of the democratic system in North and East Syria](#)
  - [Revolution in Rojava: Democratic Autonomy and Women's Liberation in Syrian Kurdistan](#)
  - [Social Ecology and the Rojava Revolution](#)
  - [Democratic Confederalism](#)
  - [další knihy od Abdullaha Öcalana](#)
  - [Sara: My Whole Life Was a Struggle](#): začátky organizování a zkušenosti s fungováním kurdské společnosti od kurdky Sakine Cansi, blízká spolupracovnice Tureckem doživotně vězněného Öcalana, s dalšími kurdskými aktivistkami zavražděna v roce 2013